Modellek és algoritmusok, 2013/2014 ősz Gyakorló feladatok I.

Többszörös integrálok

$$\mathbf{1.} \int_{0}^{1} \int_{1}^{2} xy e^{x} \, \mathrm{d}y \, \mathrm{d}x$$

2.
$$\int_A xy^3 (1+x^2)^{-1} dx dy$$
, $A = [0,1] \times [0,2]$

3.
$$\int_A (x+y+z) dx dy dz$$
, $A = [0,1] \times [-1,1] \times [0,2]$

4.
$$\int_{0}^{\pi} \int_{0}^{x} x \sin y \, dy \, dx$$

5.
$$\int_{0}^{1} \int_{0}^{1-x^2} \int_{3}^{4-x^2-y} x \, dz \, dy \, dx$$

6. $\int\limits_A x/y\,\mathrm{d}x\,\mathrm{d}y,\,A$ az $y=x,\,y=2x,\,x=1$ és x=2egyenesek által határolt síkrész

7.
$$\int\limits_A (2x+y)\,\mathrm{d}x\,\mathrm{d}y,\,A$$
a sík $y=\frac{5}{x}$ és $y=6-x$ görbék által határolt része

8.
$$\int\limits_A x e^y \, \mathrm{d}x \, \mathrm{d}y, \, A$$
a sík $y = |x|$ és $y = 1$ görbék által határolt része

9.
$$\int\limits_A y\,\mathrm{d}x\,\mathrm{d}y\,\mathrm{d}z,\,A$$
a $z=y^2$ felület és a $z=0,\,x=0,\,x=1,\,y=-1,\,y=1$ síkok által határolt térrész

10. Mekkora a térfogata annak a térrésznek, amit felülről a $z=x^2+y^2$ paraboloid, alulról az xy síkon az y=x, x=0, y=2-x egyenesek által közrezárt háromszög határol?

11.
$$\int_A (x^2 + y^2) dx dy$$
, $A = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid x^2 + y^2 \le 4, \ x \ge 0, \ y \ge 0\}$

12.
$$\int_{x^2+y^2 \le 1} 2(1+x^2+y^2)^{-2} \, \mathrm{d}x \, \mathrm{d}y$$

13.
$$\int_A (x^2 + y^2 + z^2) dx dy dz$$
, $A = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \mid x^2 + y^2 + z^2 \le 9, \ z \ge 0\}$

- **14.** Mekkora a térfogata annak a térrésznek, amit a $z=\sqrt{x^2+y^2}$ és az $x^2+y^2+z^2=2$ felületek zárnak közre?
- **15.** Mekkora az $x^2 + y^2 = 2z$ és a z = 2 felületek által határolt paraboloid térfogata?

Inverz függvény

- **1.** Legyen $f(x,y) = (x\cos(y/x), x\sin(y/x))$ $(x > 0, y \in \mathbb{R})$. Bizonyítsuk be, hogy f az értelmezési tartomány bármely pontja körül lokálisan invertálható! Mennyi a lokális inverz deriváltja a $(2\sqrt{2}, 2\sqrt{2})$ pontban?
- **2.** Legyen $f(x,y) = (x^2 y^2, 2xy)$ $((x,y) \in \mathbb{R}^2, (x,y) \neq (0,0))$. Bizonyítsuk be, hogy f az értelmezési tartomány bármely pontja körül lokálisan invertálható! Mennyi a lokális inverz deriváltja az f(2,3) pontban?

Implicit függvény

- 1. Bizonyítsuk be, hogy az $\ln \sqrt{x^2 + y^2} = \arctan(y/x)$ egyenletből y kifejezhető x implicit függvényeként! Mennyi ennek az implicit függvénynek a deriváltja 1-ben?
- 2. Tekintsük a

$$3x_1 + x_2 - x_3 - x_4^2 = 0$$
$$x_1 - x_2 + 2x_3 + x_4 = 0$$
$$2x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 2x_4 = 0$$

egyenletrendszert. Mutassuk meg, hogy x_1, x_2, x_4 kifejezhető x_3 implicit függvényeként!

3. Tekintsük a

$$t^{3} + x^{3} + y^{3} + z^{3} = 0$$
$$t^{2} + x^{2} + y^{2} + z^{2} = 2$$
$$t + x + y + z = 0$$

egyenletrendszert. Mutassuk meg, hogy x, y, z kifejezhető t implicit függvényeként! Mennyi ennek az implicit függvénynek a deriváltja 0-ban?

4. Tekintsük a

$$7x + \cos y + 3z = 6$$
$$x + \ln(1 - y) - 2z = 8$$

egyenletrendszert. Mutassuk meg, hogy y, z kifejezhető x implicit függvényeként 2 körül! (A φ implicit függvény értéke 2-ben (0, -3).) Mennyi $\varphi'(2)$?

Feltételes szélsőérték

- 1. Határozzuk meg az f(x,y) = 3x y függvény abszolút szélsőértékeit a $3x^2 + 2y^2 = 6$ ellipszis mentén!
- **2.** Határozzuk meg az $f(x,y) = \ln(2x^2 + y^2 + 1)$ függvény maximumát az $x^2 + y^2 = 1$ egységkörön!
- 3. Az $x^2 + y^2 + z^2 = 36$ gömbfelületnek melyik a legközelebbi és legtávolabbi pontja az (1, 2, 2) ponthoz?
- **4.** Az origó közepű, 1 sugarú gömbbe írt téglatestek közül határozzuk meg a maximális térfogatút!
- 5. Határozzuk meg az $f(x,y)=e^{x+y}$ függvény abszolút szélsőértékeit az $x^2+4y^2=2$ ellipszisen!

Szeparábilis (és arra vezető) differenciálegyenlet

1.
$$y' = (1+y)e^x$$

2.
$$y(x+1)y' = x(y^2+1)$$

3.
$$y' = 1/(2\sqrt{xy})$$

4.
$$y' = xye^{x^2} + 2x\sqrt{y}e^{x^2}$$

5.
$$y' = e^{2x-y}/e^{x+y}$$

6.
$$y' = xe^{x+2y}$$
, $y(0) = 0$

7.
$$2xyy' = 1 - y^2$$
, $y(1) = 1/2$

8.
$$y' = \sin^2(x - y), \quad y(0) = 0$$

9.
$$y' = 2y + x + 1$$

Készítette: Chripkó Ágnes